

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 846/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen siviilipalveluskoulutuksesta osana kokonaisturvallisuutta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Petri Honkosen /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 846/2020 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, ettei siviilipalveluskoulutuksessa heikennetä kokonaisturvallisuutta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Siviilipalveluslain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan siviilipalvelukseen kuuluvan peruskoulutusjakson tarkoituksena on tukea yleisiä kansalaisvalmiuksia, antaa väestönsuojeluun ja pelastustoimintaan liittyviä yleisiä valmiuksia sekä antaa valmiudet työpalvelun suorittamiselle. Koulutuksen tarkempaa sisältöä ei ole säännelty laissa, koska koulutuksen käytännön suunnittelun on haluttu voivan vastata velvollisten valmiuksiin ja yhteiskunnallisiin tarpeisiin.

Valtioneuvoston asetus siviilipalveluksesta 2 a §:n mukaan koulutuksen sisältöä arvioi, kehittää ja valvoo siviilipalveluksen neuvottelukunnan alainen koulutusjaosto. Lisäksi koulutusta suunnitellaan työ- ja elinkeinoministeriön ja Siviilipalveluskeskuksen yhteistyönä.

Siviilipalveluksen toimeenpanosta vastaa Siviilipalveluskeskus. Koulutuksen kesto on 28 vuorokautta ja se koostuu kaikille yhteisistä sisällöistä ja viiden valinnaisen suuntautumisvaihtoehdon osa-alueista. Koulutuksen sisältö on tällä hetkellä kohdennettu normaalioloissa hyödynnettäviin, osallisuutta ja arjen turvallisuutta parantaviin tietoihin, taitoihin ja valmiuksiin.

Siviilipalveluskeskuksen mukaan koulutusjaksolla käsitellään muun muassa ilmastonmuutosta, ekologista jalanjälkeä ja ympäristönsuojelua tutkimukseen perustuvan tiedon valossa sekä annetaan tietoa ruoan eri tuotantotapojen ympäristövaikutuksista. Ympä-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 846/2020 vp

ristö ja yhteiskunta –suuntautumisvaihtoehdon tavoitteena on rohkaista ihmisiä toimimaan luonnon ja ympäristön puolesta ja saamaan lisätietoa ympäristönsuojelun haasteista ja ratkaisukeinoista.

Ympäristönsuojelun opetuksessa tarkastellaan ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta erityisesti ihmisten aiheuttamien ongelmien ja niiden ratkaisumahdollisuuksien kautta. Tunneilla perehdytään omien kulutusvalintojen, kuten ruoan, liikkumisen ja asumisen vaikutuksista ilmastonmuutokseen. Opetuksessa pohditaan yhdessä myös eläinten asemaa yhteiskunnassa. Ympäristönsuojeluun liittyen tarkastellaan erilaisia yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinoja, sekä muodollisia että epämuodollisia. Erityisesti painotetaan järjestötoimintaa.

Ympäristö ja yhteiskunta –koulutuskokonaisuuden tavoitteina on ohjata siviilipalvelusvelvollisia etsimään kestäviä elämäntapoja, omaksumaan jokaisen vastuun ja velvollisuuden ilmastonmuutoksen torjunnassa, sekä nostaa esille keskeisiä eläinkysymyksiä ja tuoda esille uusia ajattelutapoja suhtautumisessa eläimiin.

Siviilipalveluskoulutuksessa kannustetaan aktiiviseen kansalaisuuteen ja vaikuttamiseen demokraattisilla keinoilla. Siviilipalvelusvelvollisia rohkaistaan käyttämään saamiaan taitoja ja valmiuksia myös siviilipalveluksen suorittamisen jälkeen esimerkiksi vapaaehtoistyössä. Siviilipalvelusjärjestelmä tukee ja vahvistaa yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden rakenteita.

Valtioneuvosto asetti 5.3.2020 parlamentaarisen komitean selvittämään yleisen asevelvollisuuden kehittämistä ja maanpuolustusvelvollisuuden täyttämistä. Komitean toimikausi päättyy 31.10.2021. Komitean yhtenä tehtävänä on selvittää siviilipalveluksen ja siviilipalvelusaikana hankitun osaamisen hyödyntämistä kokonaisturvallisuuden näkökulmasta. Kehittämisessä huomioidaan maanpuolustusvelvollisuuden täyttäminen, maanpuolustustahdon ylläpitäminen ja kansalaisten yhdenvertaisuuden vahvistaminen.

Helsingissä 16.11.2020

Työministeri Tuula Haatainen